

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/1069>

Jautājums	Ko nozīmē vārds <i>naratīvs</i> ? Kā tas lietojams?
Atbilde	Naratīvs atkarībā no konteksta var būt vēstījums, stāstījums, arī ziņas, nostāja, informācija, apskats, propaganda. Vārda <i>naratīvs</i> pamatā ir viduslaiku latīņu valodas vārds <i>narrativus</i> ar nozīmi 'vēstījošs', un tas tiek lietots ar nozīmi 'stāstījums, vēstījums'. Sociālajās un humanitārajās zinātnēs <i>naratīvs</i> ir bieži lietots termins, tiesa, piemēram, promocijas darbā „Stāstījuma struktūra, stāstītāja un stāstījuma līmeņi Andras Neiburgas prozā” Jānis Ozoliņš <i>naratīva</i> jēdziena vietā iesaka lietot latvisko <i>stāstījums</i>. Vispārlietojamā nozīmē ar svešvārdu <i>naratīvs</i> apzīmē vēstījumu par kaut ko, piemēram, Nacionālajā korpusu kolekcijā ir dažādi piemēri: <i>Latviešu kultūras <u>naratīvi</u> kopš 19. gadsimta uzsver latviešu piederību laukiem un zemniecībai un atkārtu domu, ka latvietība ir saistīta ar zemi un zemes darbiem. (LVK2022)</i> <i>Tāpēc telpa, kuru piedāvā māksla, ir ļoti svarīga telpa kritikai un izvērtēšanai, kas ir nozīmīgi tādas pasaules kontekstā, kura ar katru dienu arvien vairāk tiek polarizēta, kad <u>naratīvi</u>, kurus rada politiķi un mediji, bieži vien uzstāj, ka lietas ir vai nu melnas, vai baltas. (Tīmeklis2020)</i> Pēdējos gados vārda <i>naratīvs</i> lietojums vērsies plašumā, vietumis, šķiet, tas nomainījis vārdu <i>diskurss</i>, kas bijis populārāks pirms kādiem 10 gadiem. Bieži lietots ir vārdu savienojums <i>Kremļa naratīvs</i>, proti, vēstījums, kuru plašākai sabiedrībai nodod Krievijas valdība, Krievijas īstenotā propaganda plašsaziņas līdzekļos, piemēram, Nacionālajā korpusu kolekcijā atrodami vairāki desmiti piemēru no ziņu portāliem: <i>Līdz kodoltriecienu Krievijas karā pret Ukrainu vēl tāls ceļš ejams, jo Krievijai ir vēl daudz neizmantotu ekonomisko sviru, ko likt lietā pret Rietumiem, uzskata Rajevs. Pamiers iekļaujas <u>Kremļa naratīvā</u>, ka Krievijas armijas mērķis ir „sakārtot Ukrainu”. Pamieru tā pasniegtu kā savu „labo gribu”, lai izvairītos no civiliedzīvotāju upuriem, papildina Rajevs. (Ziņas)</i> <i>„Kanāliem, kuros parādās <u>Kremļa naratīvs</u>, nevajadzētu būt pieejamiem kabeļu operatoru un citu televīzijas pakalpojumu</i>

sniedzēju pamatpiedāvājuma kanālu paketē,” iepriekš norādījis par likumprojekta virzību Saeimā atbildīgās Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājs Artuss Kaimiņš. (Ziņas)

Valodā mēdz ienākt modes svešvārdi, kuru izmantojums ir biežs, taču nozīme aizvien vairāk izplūst, jo ar šo vārdu izlīdzas, lai nemeklētu konkrētākus, precīzākus pašu valodas vārdus vai kādus citus ierastākus svešvārdus. **Ar naratīvu apzīmē vēstījumu, stāstījumu, arī ziņas, nostāju, informāciju, apskatu, propagandu.**

Avoti

Ilustrētā svešvārdu vārdnīca. Sast. I. Andersone, Dz. Dāvidsone, A. Cebura. Rīga : Avots, 2019, 538. lpp.

[Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: naratīvs](#)

Ozoliņš, J. *Stāstījuma struktūra, stāstītāja un stāstījuma līmeņi Andras Neiburgas prozā. Promocijas darbs.* Rīga : Latvijas Universitāte, 2020, 42.–53. lpp.

[Līdzsvarotais mūsdienu latviešu valodas tekstu korpuss LVK2022](#)

[Latviešu valodas tīmekļa korpuss Tīmeklis2020](#)

[Latvijas ziņu portālu raksti „Ziņas”](#)

